

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2021-03-18

Diarienummer:
KSN-2021-00094

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer 22 mars 2021

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fråga 1 i interpellation om demokrati från Jonas Segersam (KD) inte får ställas, men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde den 26 april 2021,
2. **att** interpellation om digital kvinnofrid från Lovisa Johansson (FI) inte får ställas,
3. **att** övriga inlämnade interpellationer får framställas och besvaras vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde den 26 april 2021.

Ärendet

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här sin motivering:

Fråga 1 i interpellation om demokrati från Jonas Segersam (KD) avser vad kommunstyrelsens ordförande tycker om en åsikt som frågeställaren för fram i interpellationens motivering. Fråga 1 kan därför inte sägas ha ett bestämt innehåll eller avse en fråga av större betydelse för kommunen.

Fråga 1 i interpellation om digital kvinnofrid från Lovisa Johansson (FI) får inte ställas, eftersom ett generellt ansvar för brottsförebyggande verksamhet för närvarande inte ingår i den kommunala kompetensen. Fråga 2 avser inhämtandet av en sakupplysning och borde istället ha ställts som en fråga. Inget hindrar att Feministiskt initiativ återkommer med en sådan fråga vid kommande sammanträde.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om otryggheten i Storzvreta från Jonas Segersam (KD)
- Interpellation om sjukskrivningar på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa från Evelina Solem (KD)
- Interpellation om att motverka övergrepp inom idrott från Linnea Bjuhr (SD)
- Interpellation om digital kvinnofrid från Stina Jansson (FI)
- Interpellation om digitalt utanförskap för personer med intellektuell funktionsnedsättning under coronapandemin från (FI)
- Interpellation om medborgardialoger från Karolin Lundström (V)
- Interpellation om framtidens skyddsrum från Jonas Petersson (C)
- Interpellation om otryggheten i Storzvreta från Jonas Segersam (KD)

Interpellation om otryggheten i Storvreta

I slutet av januari rapporterades att tre skolor i Storevreta hade utsatts för omfattande skadegörelse: Pluggparadiset, Ärentunaskolan och Storvretaskolan. Omkring 70 fönsterrutor på skolorna var vandaliserade, liksom rutorna på två personbilar.

Tyvärr är det inte första gången Storvreta drabbats av liknande skadegörelse. Det senaste året har såväl bilar som trapphus brunnit nattetid utan att polisen kunnat hitta gärningsmän, och i slutet av förra året drabbades Skogsvallens IP av skadegörelse med ett antal mindre bränder i soptunnor och på konstgräsplanen.

Ändå vidtar inte kommunen tillräckliga åtgärder för att bryta den negativa trenden. Kristdemokraterna anser att lämpliga åtgärder vore att exempelvis stationera en närpolis i Storvreta, exempelvis i anslutning till familjecentralen, och att man ska sätta upp trygghetskameror vid tågstationen, skolor och sporthallar.

Att ständigt behöva hålla utkik efter skadegörelse och anlagda bränder tär på ett samhälle. Befolkningen har föredömligt gått ihop i grannsamverkan och nattvandring, men det behövs fler stödjande insatser från kommunen och ordningsmakten.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

1. Varför har man inte satt upp trygghetskameror vid skolor, sporthallar och stationen i Storvreta när dessa områden är hårt utsatta av skadegörelse?
2. Finns det väktare / ordningsvakter / samarbete med nattvandrare och grannsamverkan för att minska risken för skadegörelse i Stovreta?

Jonas Segersam (KD)

2021-02-24

Interpellation om sjukskrivningar på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa

”Stressrelaterad psykisk ohälsa har debatterats flitigt sedan mitten av nittiotalet. Utredningar, analyser och projekt av olika slag har följt på varandra. Det är lätt att tro att vi borde gjort framsteg. Så är det inte.” – Hjärnfonden

Stress är i grunden något positivt, det är en faktor som hjälpt människan genom olika livssituationer. Det är långvarig stress som är något negativt, något dåligt, och speciellt när en människa med långvarig stress inte får någon återhämtning. Den långvariga stressen utan återhämtning kan leda till stressrelaterade tillstånd och sjukdomar.

Mellan 1997 och 2003 fördubblades sjukskrivningarna i Sverige, och sjukskrivningstalen i Sverige har sedan dess varierat kraftigt. Men den största orsaken till sjukskrivningar har inte varierat, den psykiska ohälsan. Sjukskrivningar på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa har sedan 2010 fördubblat, och är den dominerande anledningen till sjukskrivningar i Sverige. Samtidigt som var tredje anställd upplever, under minst halva arbetstiden, att deras arbete är så stressigt att de inte hinner med att utföra sina uppgifter.

70 000 personer sjukskrevs sig under 2019, av dessa 70 000 personer var 70 % kvinnor. Idag har kvinnor 41% ökad risk jämfört med män att bli sjukskriven på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa. Och det är i just de kvinnodominerande yrken, så som vård, - skola och omsorg, där sjukskrivnings antalen på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa är som störst. Den yrkeskategorin som under pågående covid-19 pandemi kanske har arbetat mest intensivt. Där otaliga vittnesmål visar på en ohållbar arbetsmiljö utan tid för återhämtning.

Förra veckan (v.7 2021) släppte Hjärnfonden ett initiativ som heter ”Ett stresslarm för ett hållbart arbetsliv” där mycket av ovanstående information är hämtad från. Detta initiativ riktar sig också mot så väl politiker som individer.

Det är med ovanstående information som jag ställer följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Hur ser det ut med sjukskrivningar på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa ut i Uppsala kommun? (medarbetare inom vård, - skola, - och omsorg).
- Hur arbetar Uppsala kommun med att minska antalet sjukskrivningar på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa? (medarbetare inom vård, - skola, - och omsorg).

Evelina Solem (KD)

2021-02-22

Interpellation om att motverka sexuella övergrepp inom idrotts-och fritidsverksamhet

Sexuella övergrepp är vanligare än vad de flesta tror och tyvärr inte en fråga som får tillräckligt stort utrymme och uppmärksamhet.

Andelen barn som utsätts är skrämmande hög. Enligt undersökningar via Stiftelsen Allmänna Barnhuset har 1 barn av 5 utnyttjats sexuellt¹. Därutöver finns ett stort mörkertal. Brås statistik visar att 2 av 10 sexualbrott anmäls.

Övergrepp förekommer även inom idrotts-och fritidsverksamheter. Riksidrottsförbundet har adresserat frågan och de menar att tystnadskultur måste brytas och att idrottsförbunden måste erkänna att övergrepp kan förekomma inom idrotten och att det förekommer. De har vidare ett antal rekommendationer som de skriver om i sin rapport Från policy till praktik – mot sexuella övergrepp inom idrotten².

Inom idrotten är det också särskilt problematiskt med tanke på de många relationer som bygger på förtroende och beroende. Det kan lätt uppstå gråzoner för vad som är okej och inte. Att det utöver detta ofta finns en tystnadskultur gör det hela än värre. I slutändan är det barnen som blir lidande.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga idrotts-och fritidsnämndens ordförande Maria Patel (S) följande:

- På vilka sätt arbetar kommunen för att motverka sexuella övergrepp i kommunens idrotts-och fritidsverksamhet?
- Finns det någon policy för hur sexuella övergrepp ska motverkas inom kommunens idrotts-och fritidsverksamheter, om en sådan finns hur väl efterlevs den i så fall?
- Begärs utdrag ur belastningsregistret för personer som har regelbunden kontakt med barn och unga i kommunens idrotts-och fritidsverksamheter?

11 mars 2021

Linnea Bjuhr Gruppledare (SD)

Kent Kumpula
Ersättare kommunfullmäktige (SD)
Ledamot idrotts och-fritidsnämnden (SD)

¹ <http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2015/11/Det-g%C3%A4ller-1-av-5.pdf>

² https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/forskning-fou/trygg-idrott/fou-2020_3-fran-policy-till-praktik---mot-sexuella-overgrepp-inom-idrotten.pdf

Interpellation: Digital kvinnofrid

Under hösten 2020 presenterade Uppsala kvinnojour ett nytt material om digitalt våld: Digital kvinnofrid, som är det första initiativet i sitt slag i Sverige. I dessa tider av digitalisering har nya sätt för våld, förföljelse och kontrollerande beteenden kommit fram. För den som vill kontrollera eller förfölja en annan är möjligheterna många och teknikerna tillgängliga. Det är lätt att få tag på en persons plats och identitet genom till exempel appar på smartphones som används till sociala medier.

På många sätt har detta bidragit till nya dimensioner i våld i nära relationer, där de drabbade oftast är kvinnor som utsätts av sin manliga partner.

Med anledning av detta frågar jag Erik Pelling, Kommunstyrelsens ordförande (S)

- Hur jobbar kommunen med att förebygga digitalt våld?
- För kommunen dialog med Uppsala kvinnojour om projektet?

För mer information och statistik, se: <https://www.digitalkvinnofrid.se/digitalt-vald/>

Stina Jansson (F!)

Interpellation: Utanförskap bland personer med intellektuell funktionsnedsättning under coronapandemin

Under coronapandemin har många sociala aktiviteter ställts in, begränsats i antal deltagare eller gjorts digitala. Det digitala utanförskapet bland personer med intellektuell funktionsnedsättning är stort. Det innebär att många sociala kontakter nu faller bort, och att de inte har kunnat ersättas med digitala aktiviteter.

I februari 2020 konstaterades att bara 1/3 av kommunalt drivna LSS-boenden i Uppsala har tillgång till trådlöst internet. Runt hälften på kommunalt drivna dagliga verksamheter hade uppkoppling. Tillgången till trådlöst internet har under flera år brustit, och ansvariga menar att det har sin grund i dålig upphandling. Det kommunala projektet FunkIT har tagit fram material och metoder för att underlätta för personer med intellektuell funktionsnedsättning att bli mer digitala, men utan uppkoppling blir det verkningslöst.

Sammantaget lider personer med intellektuell funktionsnedsättning av ett ökat utanförskap, som försvåras när aktiviteter alltmer blir endast digitala.

Med anledning av detta frågar jag Omsorgsnämndens ordförande Angelique Prinz Blix (L):

- Vilka insatser har gjorts under coronapandemin för att förbättra tillgången till internet för personer med intellektuell funktionsnedsättning?
- På vilka sätt arbetar kommunen under coronapandemin för att motverka ensamhet bland personer med intellektuell funktionsnedsättning som befinner sig i digitalt utanförskap?

Lovisa Johansson (F!)

Vad händer efter en medborgardialog?

Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället. Därför använder kommunen sig av medborgardialoger som ett verktyg för att skapa ett inkluderande samhälle, minska ojämlikheten och skapa förutsättningar för en god samverkan mellan kommunen och civilsamhället. Men det är inte helt tydligt vad som händer efter avslutad medborgardialog.

2017 antog kommunen en riktlinje för medborgardialoger. I den riktlinjen ingår en kort rad under rubriken Uppföljning: "Utvärdering av måluppfyllelse görs i samband med årsbokslutet." Vidare står det att det ska återkopplas till medborgarna efter avslutad dialog, och att "Varje medborgardialog ska utvärderas som en del i arbetet med ständiga förbättringar. Utvärderingen ska omfatta både deltagarnas uppfattning och våra interna processer."

Det är naturligtvis bra att våra processer utvärderas, att medborgarna får återkoppling, och att en utvärdering av måluppfyllelse görs. Ändå är kraven på detta mycket otydligt formulerade. Det är inte tydligt utifrån riktlinjerna vad som händer med de inkomna synpunkterna, även om dessa ska enligt kommunen vara en integrerad del av styrningen. Det är inte heller helt tydligt hur utvärderingen ska gå till, vad den ska bestå av och hur slutsatserna används.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Hur kommuniceras resultaten av medborgardialog till invånarna utöver de som har deltagit i processen?
- Hur (konkret) används resultaten av en medborgardialog till att ge förtroendevalda ett bättre underlag vid beslut?
- När redovisas resultaten av medborgardialog, och om detta inte redan sker regelbundet, varför?
- Finns det en mall som ska användas vid utvärderingen av medborgardialoger, för att säkerställa att kraven på inflytande, återkoppling, delaktighet, mm har uppfyllts? Om inte, är det aktuellt att ta fram en sådan?

Karolin Lundström (v)

Interpellation om framtidens skyddsrum

I händelse av krig eller andra större kriser kan Uppsalas civilbefolkning behöva söka skydd. I Sverige finns idag ungefär 65 000 skyddsrum med plats för cirka 7 miljoner invånare. Underhåll av skyddsrum är ett ansvar som åligger de fastighetsägare vars fastigheter innehåller skyddsrum, oavsett om de är privata eller offentliga.

Det har inte byggts några nya skyddsrum i Sverige sedan 2002, och många av de skyddsrum som finns behöver rustas upp och moderniseras. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) innehar det övergripande ansvaret för landets skyddsrum och de verkar för att existerande skyddsrum i mesta möjliga mån ska bevaras.

I Uppsala har det byggts mycket de senaste åren och det kommer att byggas mycket under kommande år. Den omfattande nybyggnationen i kommunen kombinerad med otillräckliga nyinvesteringar i beredskapsinfrastruktur innebär att tillgången till skyddsrum i Uppsala är dålig, i synnerhet i nya stadsdelar. Av MSB:s karttjänst framgår exempelvis att det inte finns ett enda skyddsrum i Rosendal som snart är färdigbyggt och då ska inhysa närmare 10 000 boende. Vidare är tre av de skyddsrum som Uppsala kommun äger och förvaltar, två på Valthornsvägen 17 i Gottsunda och ett på Emmy Rappes väg i Ulleråker, tillfälligt begränsade.

Med anledning av ovanstående frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Finns någon bevarandeplan för de skyddsrum kommunen äger och förvaltar?
- Finns det några planer på att bygga nya skyddsrum i kommunal regi?
- Finns det några planer på att ställa krav på bygge av skyddsrum i anslutning till privat byggnation?
- Förekommer någon dialog mellan Uppsala kommun och MSB alternativt regeringen om Uppsala kommuns kraftiga tillväxt utan krav på bygge av nya skyddsrum, samt konsekvenserna av detta vid en eventuell större kris?

Jonas Petersson (C)

Interpellation om demokrati

Vi har i Uppsala en situation med ett minoritetsstyre som många gånger agerar på ett sätt som gör att den demokratiska legitimiteten blir ännu svagare.

För att kunna styra en kommun krävs ordning och reda, uppenbarligen har inte konstellationen S L MP lagt en grund så att man kan säga att denna princip följs, utan det är i stället arvoderade poster, och politiskt ränkspel som kommer i förgrunden.

Tack och lov är inte situationen lika illa som i Malmö, där de fyra liberala kommunfullmäktigeledamöterna fick varsitt kommunalrådsarvode i utbyte mot stöd för ett fortsatt socialdemokratiskt styre. Men det är uppenbart att Socialdemokraterna fått betala dyrt genom att ge lika många kommunalrådsposter som de själva innehar till först MP och L, och senare även V. En demokratisk majoritet bör byggas på vilken politik man vill genomföra och inte vilka poster man kan fördela.

Ett annat problem är att styret slirar på vad som finns utrymme för inom majoritetsöverenskommelsen S L MP V. Att välja nämnder med en storlek (13) som ger styret egen majoritet i flera nämnder är ett exempel på hur man pressar ut mest möjligt av överenskommelsen.

Hur man väljer att överklaga förvaltningsrättens beslut sommaren 2019 i flera led i syfte att hitta en lösning för att ensidigt gynna vänsterpartiet en annan.

Hur motioner inte tas upp för beslut till fullmäktige ett tredje. Åtskilliga motioner ligger på vänt men förs aldrig upp till beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Dessutom får kontroversiella ärenden dras i oändliga överläggningar i KSAU som nu träffas varje vecka, mot i normalfallet en gång i månaden.

Ovanpå detta kommer de dåligt förankrade beslut och processer i stadsbyggnadsfrågor som körts igenom av tidigare vänstermajoritet innan valet 2018, som nuvarande styre tycks ha som ambition att ännu en gång köra fram till beslut innan nästa val.

När det gäller utbyggnaden i sydöstra stadsdelarna förhandlades i rekordfart fram ett avtal med staten om fyrspår, som i sig själv är en både nödvändig och samhällsekonomiskt gynnsam investering – men resultatet blev för Uppsala och Knivsta kommuner nästan 50.000 nya bostäder – ett miljonprogram i modern förpackning. Först nu börjar det bli uppenbart vad det innebär exempelvis för de boende i Sävja eller Knivsta. En omförhandling, eller åtminstone bättre förankring med befolkningen hade varit på sin plats.

Att bygga spårväg i centrala Uppsala är uppenbart att medborgarna inte förstått vidden av. Det kommer att skapa en trafikinfarkt i hela city, Kungsgatan stängs av för biltrafik, likaså Islandsbron. Detta är ännu ett dåligt förankrat beslut som vi bara sett en liten början av proteststormen mot.

Slutligen har vi det olyckligt saliga projektet konstmuseet. På denna fråga har styret spruckit och en minoritet i kommunfullmäktige försöker nu driva igenom frågan genom att göra så mycket åtgärder och utredningar att det inte finns någon återvändo när beslut om utökningen av verksamheten på slottet ska fattas. Att utnyttja en tillfällig majoritet i kommunstyrelsen, och att neka en majoritet i fullmäktige att ta upp frågan för beslut där kan måhända sägas vara juridiskt korrekt, men är knappast demokratiskt föredömligt.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

1. Tycker du att ni som minoritetsstyre agerar med god ordning och reda, och demokratiskt föredömligt?
2. Är det demokratiskt att ensidigt gynna vänsterpartiet med ett andra kommunalråd, när partier som Centerpartiet och Sverigedemokraterna saknar kommunalråd?
3. Har det varit en demokratisk process enligt dig att trycka igenom planerna för 50.000 bostäder i Uppsala / Knivsta (varav 33.000 i södra Uppsala), samt planerna för spårväg i centrala Uppsala?
4. Har hanterandet av konstmuseets process skett demokratiskt, med tanke på att det finns en majoritet i kommunfullmäktige mot planerna på utbyggt konstmuseum på Uppsala slott?
5. Anser du att motionerna till kommunfullmäktige är en del av den kommunala demokratin och bör hanteras skyndsamt?

Jonas Segersam (KD)

2021-03-17